

Jorge Méndez Blake
Apollinaire's Misspell and Other Calligrams
30 maart – 13 mei 2017

Il pleut des voix de femmes comme si elles étaient mortes même dans le souvenir. Dit is de eerste zin van het gedicht *Il pleut* van Apollinaire. Eén van zijn befaamde *Calligrammes* die de vorm en typografie van de poëzie in het begin van de 20e eeuw dynamiteerden. Dit gedicht heeft **Jorge Méndez Blake**, die in zijn werk de intimiteit van de mondiale literatuur verkent, steeds geïntrigeerd. De Mexicaanse kunstenaar bevraagt evenzeer het werkwoord als de structuur van een werk, van zijn grondvesten tot zijn opbouw. De tentoonstelling *Apollinaire's Misspell and Other Calligrams* brengt een hommage aan de eigenheid van de door Apollinaire in volle Eerste Wereldoorlog geschreven gedichten.

De bezoeker ontdekt in de linkerzaal een grote potloodtekening die op identieke wijze – maar op een andere schaal – de originele cover weergeeft van het bij Gallimard verschenen boek van Apollinaire. Door het doorhalen van het jaartal 1916, en dat te vervangen door 2016, zorgt Méndez Blake voor een tijdsverplaatsing die betekenisvol wordt bij het lezen van de ondertitel van *Calligrammes*, namelijk *Poèmes de la paix et de la guerre*. Wat is actueler? De grote tekening van een architecturaal labyrint toont dan weer een vormelijke complexiteit die de structuren van het kalligram *Lettre-océan* herneemt. In dit gedicht, opgedragen aan zijn in Mexico wonende broer, begaat Apollinaire twee schrijffouten in het (Mexicaans) Spaans die Méndez Blake niet ontgingen. Apollinaire vergat een h in « cingada » en schrijft een c in de plaats van een j in « pendeco ». Deze fouten – van twee vulgaire, beledigende woorden – zijn de uitgangspunten van meerdere werken. De kunstenaar speelt er spitsvondig mee zoals men ziet in het minimalistische op de grond geplaatste werk *Word/Window II*, bestaand uit omgedraaide scrabble-letters of in de heel subtiele tekening van een grot in Yucatan, knipoog naar bepaalde passages in *Lettre-océan*.

De tentoonstelling werd zo opgebouwd dat de werken elkaar een echo verlenen als een geluid dat weerkaatst op de wanden van een grot. Het benadrukken van de sonoriteit van de gedichten is duidelijk in het grote schilderij van de rechterzaal waar het woord *chingada* zich uitstrekt in een langgerekt gesis terwijl een overvloed van werken op papier twee muren bedekt. Deze werken bevatten een uitbarsting van woorden - en een speelse pagina-opmaak - en vormen verbindingen tussen de vermeldingen van het woord *guerre* en andere woorden die in de boeken van Apollinaire voorkomen, zoals *amour*, *paix*, *livre*, *Paris*. Het regent bijna letterlijk woorden. Een zwarte minimalistische sculptuur kondigt de grote installatie in de zaal achterin aan, die bestaat uit honderden titels van gedichten van diverse schrijvers die het onderwerp regen behandelden. *Il pleut* van Apollinaire is zonder twijfel één van zijn mooiste visuele gedichten en zijn vormgeving neemt hier een zeker dimensie aan. Méndez Blake neemt de plastische blik van Apollinaire op de literatuur over en vermaakt zich met het geven van een nieuwe visuele dimensie aan het geschrevene.

Naast het feit dat deze tentoonstelling de weerspiegeling is van een intellectuele verwantschap van twee kunstenaars gescheiden door een eeuw (in 2018 is het honderd jaar geleden dat Apollinaire stierf), drukt zij ook de complexiteit van de twee tijdperken uit, van hun ambiguïteit, en de relevantie – of niet – van het denken aan esthetische vooruitgang in een wereld die een turbulente periode doormaakt. Zijn de met monogram G.A. beslagen paraplu's metaforen die in herinnering brengen dat de creatie een bescherming voor het onweer is?

Jorge Méndez Blake werd geboren in Mexico in 1974. Hij woont en werkt in Guadalajara (Mexico). Solotentoonstellingen van zijn werk werden getoond in het MUAC en het Museo Tamayo, beiden in Mexico City (Mexico), in de Kunsthal Mulhouse (Frankrijk), in het MCA Denver (USA) en de Museo d'Arte Contemporanea Villa Croce in Genua (Italië). In 2017 zal een solotentoonstelling plaatsvinden in Marfa contemporary, Marfa (USA). Verschillende boeken behandelen zijn werk, waarvan het laatste, *Otra literatura/Other Literature*, uitgegeven werd in 2016 door Ediciones MP + RM.